

Obrtnijske raznoterosti.

Novi obrtni zakon. Vlada še sedaj ni predložila zbornici poslancev novega obrtnega zakona. Vodstvo obrtne stranke se je v tej stvari že obrnilo do vlade, pa je izvedelo da bode vlada še le tedaj predlogo o premembi obrtnega reda predložila, ko bodo vse druge obrtne predloge rešene. Če bode državni zbor tako hitro deloval, kakor sedaj, se vladi ni bati, da bi jej bilo treba zbornico vznemirjati z novim obrtnim redom.

Zavarovanje proti nezgodam. V nekem posebnem slučaju je odločilo upravno sodišče, da je stavbenim obrtnikom plačati zavarovalnino proti nezgodam le za nezgode pripetivše se na stavbišči. To je vzbudilo veliko nevoljo. Več zavarovalnic se je ravnalo po tem. Predsedstvo moravsko-sleške zavarovalnice proti nezgodam je pa v svoji poslednji seji prišlo do drugačnega sklepa. Iz razsodbe za poseben slučaj ne gre izvajati posledice za ves tesarski obrt. Omejitev zavarovanja na stavbišča ni utemeljena niti v zakonu niti v posebnih odnosjih tesarskega obrta. Ta zavarovalnica je zatorej izplačala zavarovalnino tudi za slučaj, ki se ni pripetil na stavbišči. Če se pri kaki zavarovalnici za nezgode še odkloni zavarovalnina, bi kazalo zopet pritožiti se na upravno sodišče, ako ni slučaj jednak tistemu, o katerem je sodilo upravno sodišče.

Kmetijstvo.

Pridelovanje pese na Dolenjskem.

(Konec.)

Upamo, da bode prizadevanje kmetijske družbe v tem oziru imelo ugodne uspehe. Kraj za pridelovanje pese in za napravo sladorne tovarne je posebno ugoden po izreku veččaka cesarskega svetnika Schütza, ki je pred dvema letoma ogledal mirniško grajščino na Dolenjskem. Tla so globoko ilovnata, pomešana z apnenikom. Dosedaj se te zemlje niso globoko obdelovale, ali pri globokem obdelovanji bi bilo najbolje za pridelovanje pese. Preiskal je 60 oral velik travnik in se prepričal, da bi bil v ta namen najugodnejši, ako se nekoliko osuši, kar bi se doseglo z neznatnimi stroški.

Vremenske razmere so za peso ugodne, kolikor se je moglo poizvedeti. Pesa potrebuje vlažno zimo, mokro pomlad in suho poznejše poletje. To je pa na Dolenjskem. Posebno je od srede avgusta do srede septembra navadno lepo. Upati je, da se bode pridelalo po 200 meterskih centov pese na enem oralu.

Delavci na Dolenjskem niso dragi. Sedaj delajo ženske po 30 in moški po 60 kr. na dan. Pri pridelovanji pese bi posebno ženske imele delo. Seveda bi se delavske plače nekoliko povekšale. Delavcev bi ne manjkalo.

Prometne razmere so ugodne, ko se je naredila dolenjska železnica in ceste so dobre. Kmetje bi gotovo ne daleč vozili peso v tovarno, kakor jo v drugih krajih.

Pese bi tovarni ne manjkalo. Bilo bi, ko se nekatere travniki premene v njive 4000 oral njiv na razpolago. Pesa se navadno sadi trikrat v osemkratnem menjanji pridelkov. 300—500 oral s peso posejanih pa že

daje od 60 do 100 tisoč meterskih centov pese, kar popolnoma zadošča za srednje tovarne.

Tudi kurivo ni na Dolenjskem drago. Apnenika je dosti povsod, da se bode po ceni pripravljalo apno za čiščenje sladornega soka. Okrog Mirne je dobra voda na razpolago. Poleg tega je dosti stavbenega gradiva. Poleg apna bi po ceni lahko na mestu delali opeko. Tisoč opek bi ne stalo čez 7 gld. Kubični meter kamna se sme računati k večjemu po pet gld. Tudi stavbeni les bi bil po ceni debiti.

Potrebne kemikalje zlasti solne kisline, bi se po ceni dobivale iz kemične tovarne v Hrastniku. Ker daleč okrog ni sladorne tovarne, bi se tudi po ceni dobile kosti za napravo kostnega oglja, s katerim se čisti sladkor. Tudi bi tovarna lahko razpečevala sladkor, katerega sedaj vse južne dežele dobivajo s Češkega ali Moravskega.

Kmetijske raznoterosti.

Ruski kmetijski kongres. Ruski car je zaukazal, da se skliče kongres ruskih kmetovalcev v januarju v Peterburgu.

Vinska letina v Franciji je letos slabša od lanske. Lani se je bilo pridelalo kacij 50 hektolitrov vina, letos pa le 39 milijonov hektolitrov.

Ne pozabite lačnih tičev. Po zimi se tičem navadno slabo godi. Večkrat jih mnogo pogine od lakote. Od tega pa ima škodo kmetovalec, ker jih ni, da bi mu preganjali škodljive mrčese. Pri vsakem gospodinjstvu je več odpadkov od kruha, špeha, mesa i. t. d., ki bi se lahko dali tičem. V prodajnicah žita in semen se tudi nahajajo razni ostanki, ki nimajo posebne vrednosti, a tičem bi pa bila dobra hrana. Celo v smeteh kacij prodajalnic je marsikako zrnce, katero bi poiskali ptiči, ako se potresa na pravo mesto. Pri tem moramo omenjati, da se mokra hrana tičem ne sme zunaj dajati, ker se rada skisa in postane škodljiva.

Poučni in zabavni del.

Franc Ferdinand Lesseps.

Danes teden je umrl jeden najznamenitejših mož našega časa Franc Ferdinand Lesseps v 90. l., na gradu Chasnay aux Bois na Francoskem. Lesseps je bil dosegel slavo, kakor malo kateri drugi, s tem, da je zgradil veliki sueški prekop, katerega so mnogi imenovali osmo čudo sveta in tako odprl svetovnemu prometu nova pota.

Rojen je bil dne 19. novembra 1805. leta. L. 1825. je vstopil v diplomatsko službo. Od 1832. do 1838. l. je bil konzul v Kajiri, kjer je prišel na misel, da bi prekopali Sueško zemeljsko ožino in tako odprli novo pot svetovnem prometu. Leta 1847. je bil imenovan francoskim poslanikom v Madridu in leta 1849. je pa bil kot izredni odposlanec poslan v Rim, da napravi sporazumljenje z začasno vlado. To se mu pa ni bilo posrečilo. Dvomiti so jeli v njegove diplomatske sposobnosti in on je nevoljen se odtegnil diplomatski službi.

Rekli smo zgoraj, da je kot konzul v Kajiri bil